UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XLVIII. Constantini edictum ad Provinciales de falso cultu multorum Deorum. Exordium de virtute & vitio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

Visual Library

A tos ſuos cum admirabili facundia exhortatus eſt, ut ſummum omnium Deum agnoſcerent, ejuſque Filium Chriſtum ſibi Servatorem adſciſcerent. Porrò has etiam literas manu ipſius ſcriptas, ex Latino ſermone in Græcum transferre, & præſenti operi intexere neceſſarium duxi: ut ipſum quodammodo Imperatorem nobis audire videamur, cunctorum mortalium auribus in hæc verba inclamantem.

τρόπων, τὸν ἐπὶ πάντων Θεὸν γνωρίζειν, αὐτοῦ τε τὸν Χριστὸν αὐτοῦ διαρρήδην ἐπιγραφόμενοι σωτῆρα. καὶ ταύτην δὲ τὴν γραφὴν αὐτόγραφον οὖσαν αὐτοῦ, ἐκ τῆς Ῥωμαίων φωνῆς μεταλαβεῖν ἀναγκαῖον τῷ παρόντι λόγῳ. ὡς ἂν δοκοῖμεν αὐτοῦ βασιλέως ἐπακούειν, ταῖς πάντων ἀνθρώπων ἀκοαῖς τοῦτον ἐκβοῶντος τὸν τρόπον.

Caput XLVIII.

Conſtantini edictum ad Provinciales de falſo cultu multorum Deorum. Exordium de virtute & vitio.

B

Victor Conſtantinus Maximus Auguſtus Provincialibus Orientis.

QUæcumq; firmiſſimis naturæ legibus continentur, divinæ providentiæ atque intelligentiæ in cunctis rebus ordinandis ſufficientem notitiam omnibus præbent. Nec ulla exiſtit dubitatio iis quorum mentes recto ſcientiæ itinere ad eum ſcopum feruntur, quin ſanæ mentis, ipſiúſque oculorum viſus accurata comprehenſio, veræ virtutis eodem vergente atque inclinante natura, ad notitiam Dei perducat. Quocirca nemo unquam vir prudens animo C conturbabitur, cùm pleroſque homines contraria inter ſe vitæ inſtituta ſectari animadvertit. Nam virtutis gratia prorſus inutilis lateret, niſi improbitas perverſam ac deſperatam vivendi rationem ex adverſo opponeret. Idcircò virtuti quidem corona propoſita eſt: improbitati autem dijudicandæ ac puniendæ præeſt Deus altiſſimus. Ego verò de ea ſpe atque exſpectatione quam gero rerum futurarum, quoad potero apertiſſimè vobis diſſerere conabor.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΗ΄

Κωνσταντίνου πρὸς τὰς ἐπαρχίας περὶ τῆς πολυθέου πλάνης πρόσταγμα καὶ προοίμιον περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας.

Νικητὴς Κωνσταντῖνος Μέγιστος Σεβαστὸς ἐπαρχιώταις ἀνατολικοῖς.

ΠΑντα μὲν ὅσα τοῖς κυριωτάτοις τῆς φύσεως περιέχεται νόμοις, τῆς κατὰ τὴν θείαν διάταξιν προνοίας τε καὶ θεωρίας ἱκανὴν αἴσθησιν τοῖς πᾶσι παρέχει. οὐδέ ἐστι τις ἀμφιβολία οἷς καθ' εὐθεῖαν γνώσεως ὁδὸν ἡ διάνοια ἐπ' ἐκεῖνον ἄγεται τὸν σκοπὸν, ὡς ἡ τοῦ ὑγιοῦς λογισμοῦ καὶ τῆς ὄψεως αὐτῆς ἡ ἀκριβὴς κατάληψις, μιᾷ ῥοπῇ τῆς ἀληθοῦς ἀρετῆς ἐπὶ τὴν γνῶσιν ἀναφέρει τοῦ Θεοῦ. διόπερ πᾶς σώφρων τὸς ἀνὴρ οὐκ ἄν ποτε ταραχθείη, τοὺς πολλοὺς ὁρῶν ἐναντίαις προαιρέσεσι φερομένους. ἀνόνητος γὰρ ἂν ἡ τῆς ἀρετῆς ἐλάνθανε χάρις, εἰ μὴ καταντικρὺ τὸν τῆς διεστραμμένης ἀπονοίας βίον ἡ κακία προὐβέβλητο. διὸ τῆς μὲν ἀρετῆς στέφανος πρόκειται. τῆς δὲ κρίσεως αὐθέντης ὕψιστος Θεός. ἐγὼ δ' ὡς ἔνι μάλιστα φανερῶς, περὶ τῶν κατ' ἐμαυτὸν ἐλπίδων πᾶσιν ὑμῖν ὁμολογῆσαι πειράσομαι.

Caput XLIX.

D

De pio ac Dei amantiſſimo Conſtantini patre, & de Diocletiano & Maximiano perſecutoribus.

AC ſuperiores quidem Imperatores ob feritatem atque immanitatem morum, alienos ſemper atq; extraneos habui. Solus pater meus lenitati ac manſuetudini ſtuduit, cum admiranda religione Deum Patrem in omnibus ſuis actibus invocans. Reliqui verò haud quaquam ſana mente præditi, immanitatem potius conſectati ſunt quàm clementiam: eamque mirum in modum

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΘ΄.

Περὶ τοῦ φιλοθέου πατρὸς Κωνσταντίνου, καὶ περὶ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ τῶν διωκτῶν.

ΕΣχον ἔγωγε τοὺς πρὸ τούτου γενομένους αὐτοκράτορας, διὰ τὸ τῶν τρόπων ἄγριον ἀποκλήρους· μόνος δ' ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς, ἡμερότητος ἔργα μετεχειρίζετο μετὰ θαυμαστῆς εὐλαβείας ἐν πάσαις ταῖς ἑαυτοῦ πράξεσι τὸν πατέρα Θεὸν ἐπικαλούμενος. οἱ δὲ λοιποὶ οὐχ ὑγιαίνοντες τὰς φρένας, ἀγριότητος μᾶλλον ἢ πρᾳότητος ἐπεμελοῦντο. καὶ ταύτην ἔτρεφον ἀφθόνως

Nam